3.2.2016

Muistio energiaverotuksen muuttamisesta HE 139/2015 vp

ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto on varannut mahdollisuuden lausua eduskunnassa käsiteltävänä olevasta HE:stä nestemäisiä polttoaineita koskevan verotuksen muuttamisesta. Hallituksen esityksessä esitetään muutosta lakiin nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta. Muutos koskee lakiin sisältyvää parafiinisen dieselöljyn määritelmää. Muita muutoksia nykyiseen lakiin ei esitetä.

Nyt esitettävän lakimuutoksen taustalla on biopolttoainemarkkinoilla vallitseva dynaaminen tilanne. Markkinoille tuodaan jatkuvasti uusia polttoaineita, jotka yleensä ovat ympäristön kannalta parempia kuin perinteiset polttoaineet. Energiaverotuksessa on hiilidioksidipäästön ja energiasisällön lisäksi otettu huomioon myös ns. lähipäästöt, joilla käytännössä tarkoitetaan typenoksideja ja hiukkasia. Tämä on toteutettu siten, että energiasisältöverosta on myönnetty ns. lähipäästöalennus polttoaineille, jotka ovat lähipäästöjen osalta parempia kuin perinteiset fossiiliset polttoaineet. Lähipäästöalennus koskee mm. parafiinistä dieselöljyä. Parafiininen diesel on tavanomaista dieselöljyä puhtaammin palava polttoaine, joka ei käytännössä sisällä rikkiä eikä aromaattisia hiilivetyjä.

Parafiininen diesel on määritelty voimassa olevassa valmisteverolaissa. Määritelmään sisältyy vaatimuksia mm. setaaniluvun ja kokonaisaromaattipitoisuuden osalta. Näiden vaatimusten johdosta sellaiset polttoaineet, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan samalla tasolla kuin nykyisen määritelmän mukaiset parafiiniset dieselöljyt, eivät ole voineet saada ns. lähipäästöalennusta verosta. Nyt esitetyn määritelmämuutoksen johdosta nämä vastaavat polttoaineet täyttäisivät veronalennuksen kriteerit. Käytännössä on kyse esim. mäntyöljypohjaisesta biodieselistä. Teknologian tutkimuskeskus VTT on tehnyt selvityksen mäntyöljypohjaisen biodieselin aiheuttamista päästöistä ja todennut, että ne ovat vastaavalla tasolla kuin parafiinisen dieselöljyn aiheuttamat päästöt.

Ympäristöministeriö pitää nyt esitettyä lakimuutosta perusteltuna. Muutosta voidaan perustella biopolttoaineiden verotuksen tasapuolisuudella mutta myös polttoaineiden verotuksen ympäristöohjauksen tehostamisella. Liikenteen aiheuttamat lähipäästöt ovat edelleen keskeinen tekijä kaupunkien ilmanlaadun kannalta. Autokannan uudistumisen ohella voidaan vaikuttaa lähipäästöihin siirtymällä parempiin polttoaineisiin. Tähän kehitykseen on syytä kannustaa myös energiaverotuksen kautta.

Hallituksen esityksen ympäristövaikutuksia on käsitelty esityksen luvussa 3.2. Ympäristöministeriön käsityksen mukaan tässä yhteydessä voisi selkeämmin todeta ettei määritelmämuutoksen mukainen setaaniluvun alentaminen aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia. Nyt asiaan viitataan välillisesti toteamalla etteivät muut ehdotetut määritelmämuutokset vaikuta lähipäästöjen määrään.